

Hvor mange innvandrere er det – og blir det – i Norge?

Siste framskrivninger av Norges befolkning, foretatt i 2012, viser at det blir rundt 1,3 millioner innvandrere i Norge i 2050 ifølge hovedalternativet. Dette betyr nær fordobling av andelen av folkemengden fra 11 prosent i 2012 til 20 prosent i 2050. Men anslaget avhenger av hvem som regnes som innvandrere. Artikkelen illustrerer dette og problematiserer ulike definisjoner.

Helge Brunborg

Hvem er innvandrer?

Innvandrere er i denne artikkelen definert som personer som selv har innvandret til Norge, og som er født i utlandet av utenlandsfødte foreldre. Innvandrere omfatter ikke personer som er født i Norge, som innvandrernes norskfødte barn. Innvandrere omfatter heller ikke personer i Norge på kortvarig opphold og asylsøkere uten oppholdstillatelse. Se for øvrig tekstboks om begreper på side 7.

Det verserer mange tall og påstander om utviklingen av antall innvandrere i Norge. Et eksempel på dette er påstander om at vi vil få innvandrerflertall om noen tiår. Debatten er imidlertid preget av at sentrale begreper tillegges ulik og noen ganger motstridende betydning. Eksempler på slike begreper er innvandrere og deres barn født i Norge, innvandrere fra ulike landgrupper, muslimske og andre innvandrere, innvandrerandel for Oslo og for hele landet.

Det forekommer også at tallene for *innvandring* blandes sammen med tallene for innvandrere som bor i Norge. Det første begrepet gjelder summen av personer som flytter til landet i en periode, mens det andre gjelder personer som bor i landet på et bestemt tidspunkt.

Også Statistisk sentralbyrås framskrivninger blir diskutert i den offentlige debatten: Hvor mange «generasjoner» skal tas med? For eksempel framskriver Statistisk sentralbyrå (SSB) bare de to undergruppene innvandrere og deres norskfødte barn, og ikke flere generasjoner, som barnebarn, oldebarn, barn av én innvandrer og én forelder som ikke er innvandrer, og så videre.

Denne artikkelen beskriver hvordan SSB framskriver antall innvandrere og deres norskfødte barn, og den gir noen hovedresultater, som blir diskutert i lys av de ulike begrepene nevnt ovenfor.

Framskrivning av innvandrere

Etter hvert som innvandringen til Norge vokste fra midten av 1980-tallet, økte interessen for hvor mange innvandrere det ville bo i landet framover. SSB begynte derfor i 2005 å lage egne framskrivninger av antall innvandrere og deres barn født i Norge.

Det var en selvfølge at disse to gruppene ble tatt med, da de i 2005 utgjorde et innarbeidet begrep kalt 'innvandrerbefolkningen' ([Brunborg og Texmon 2006](#)). Flere generasjoner ble ikke inkludert i innvandrerbegrepet fordi «*innvandrernes barn på de områder vi kan måle, har levekår som likner mer på resten av befolkningen enn på innvandrerne. Dette at innvandrernes barn på de områder vi kan måle, har levekår som likner mer på resten av befolkningen enn på innvandrerne, gjør det mindre aktuelt å inkludere flere generasjoner i innvandrerbegrepet.*» ([Østby 2006a](#)).

I framskrivningene er innvandrere og deres barn født i Norge inndelt etter landbakgrunn. Dette blir gjort fordi innvandrere består av personer fra mange forskjellige land og kulturer, med ulik demografisk og annen atferd. Siden

Helge Brunborg er demograf og seniorforsker i Statistisk sentralbyrå, Forskningsavdelingen, gruppe for demografi og levekår. (helge.brunborg@ssb.no)

2010 har vi regnet med tre landgrupper, se tekstboks. Antall landgrupper ligger imidlertid ikke fast og vil kunne endres.

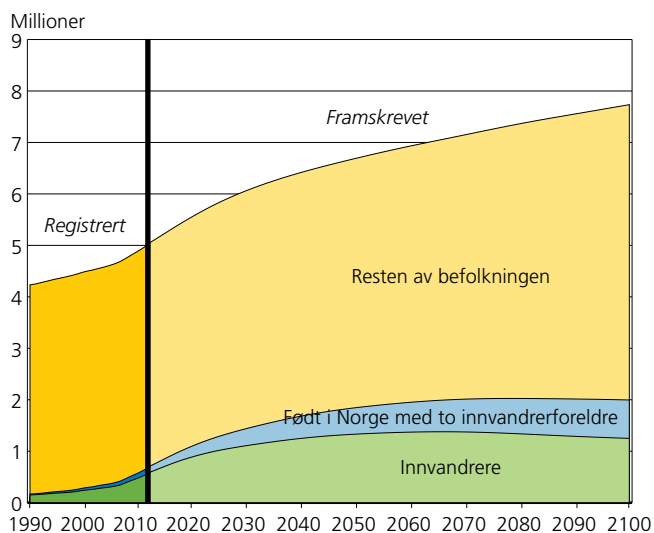
Noen få andre land lager offisielle framskrivninger av innvandrere, blant annet Danmark, Sverige og Nederland. Danmarks statistikk (2013) gjør omtrent det samme som SSB og framskriver personer med dansk opprinnelse, innvandrere og deres etterkommere, de to siste gruppene fordelt på vestlige og ikke-vestlige land. I Sverige framskrives befolkningen født i Sverige og i utlandet hver for seg. De siste er inndelt i ni landgrupper. Etterkommere av innvandrere framskrives ikke særskilt (SCB 2012).

Det finske statistikkbyrået framskriver ikke innvandrere. Det nederlandske sentralbyrået framskriver hele befolkningen, deriblant vestlige og ikke-vestlige utlendinger (kalt *allochtonen*), som omfatter innvandrere og personer som har minst én forelder som er født i utlandet (CBS 2013).

Hva viser våre tall?

Resultatene fra 2012-framskrivningen viser at antall innvandrere i Norge vil vokse fra 0,55 millioner i 2012 til 1,3 millioner i 2050 (se figur 1 for hovedalternativet). Tallet vil deretter vokse svakt i 15-20 år, før det synker langsomt til 1,2 millioner i 2100. Tar vi med de norskfødte barna til innvandrere, vil antallet vokse fra 0,66 millioner i 2012 til 2,03 millioner i 2070 og deretter avta til 2,01 millioner i 2100.

Figur 1. Innvandrere, personer født i Norge med to innvandrerforeldre og øvrige befolkning. Registrert og framskrevet i hovedalternativet. Antall

Kilde: Befolkningsstatistikk og befolkningsframskrivninger, Statistisk sentralbyrå.

Tre landgrupper

Siden 2010 deler Statistisk sentralbyrå innvandrere og deres norskfødte barn inn i tre grupper for landbakgrunn i befolkningsframskrivningene (Brunborg mfl. 2012). For innvandrere bestemmes landgruppe av fødelandet og for norskfødte barn av to innvandrere av foreldrenes fødeland (mors dersom far kommer fra et annet land).

- Gruppe 1: Vesteuropiske land samt Nord-Amerika, Australia og New Zealand.
- Gruppe 2: Østeuropiske EU-land.
- Gruppe 3: Resten av verden.

Alternative framskrivninger

MMMM: *Hovedalternativ*. Mellomverdier for de fire komponentene fruktbarhet, levealder, innenlandsk flyttenivå og innvandring. Innvandringen er om lag 75 000 per år til 2016 og synker så til om lag 40 000 i 2050.

MMML: *Lav innvandring*. Ellers mellomverdier for de tre andre komponentene. Innvandringen synker til 15 000 i 2100.

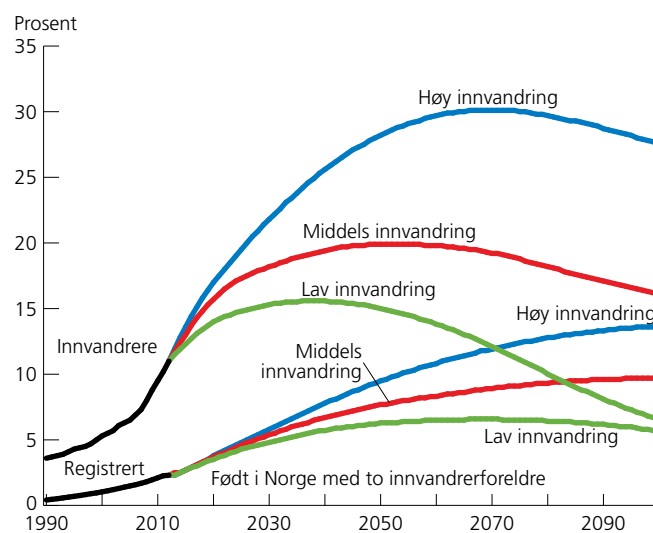
MMMh: *Høy innvandring*. Ellers mellomverdier for de tre andre komponentene. Den årlige innvandringen er 90–100 000 i hele århundret.

LLML: *Lavalternativ*. Lave verdier for fruktbarhet, levealder og innvandring.

HHMH: *Høyalternativ*. Høye verdier for fruktbarhet, levealder og innvandring.

For mer informasjon om alternativene, se [SSB \(2012\)](#), [Brunborg mfl. \(2012\)](#) og [Tønnessen mfl. \(2012\)](#)

Figur 2. Andel av befolkningen som er innvandrere (øverst) og personer født i Norge med to innvandrerforeldre (nederst), registrert og framskrevet i tre alternativer for innvandring. Prosent

Kilde: Befolkningsstatistikk og befolkningsframskrivninger, Statistisk sentralbyrå.

SSBs befolkningsframskrivninger

I SSBs framskrivninger i perioden 2005-2010 ble antall innvandrere beregnet separat fra resten av befolkningen, noe som gjorde det vanskelig å gjøre sammenlikninger. For eksempel måtte anslagene på hvor stor del av befolkningen som er innvandrere, bygge på tall fra to forskjellige og ikke helt konsistente beregninger, innvandrerframskrivningen og den regulære nasjonale og regional framskrivningen.

I 2011 utviklet vi derfor en integrert modell ([Brunborg og Texmon 2011](#), [Texmon og Brunborg 2013](#)). Denne framskriver som før befolkningen bosatt i Norge etter alder og kjønn. I tillegg er befolkningen oppdelt i innvandrere og deres barn født i Norge etter de tre gruppene for landbakgrunn som er nevnt ovenfor, samt den øvrige befolkningen. I alt framskrives altså sju undergrupper av befolkningen.

For første gang ble det også tatt hensyn til hvor lenge innvandrere hadde bodd i Norge. Botid har stor betydning for fødsler og utvandring, og dessuten for utdanning, sysselsetting og lignende. Det ble dessuten gjort forutsetninger om innvandringen i alt og ikke bare om nettoinnvandringen (innvandringsoverskuddet), slik at utvandringen fikk en mer selvstendig rolle.

Fordelen med den nye modellen er at den gir tall både for innvandrere og for den øvrige befolkningen. Ulempen er at den ikke produserer regionale tall for kommuner og fylker, men [Texmon \(2012\)](#) gir slik informasjon. For nærmere beskrivelse av metodene, se [Brunborg mfl. \(2012\)](#).

SSB og FN har ulike definisjoner av innvandrere

SSB definerer innvandrere som personer født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre. Ved inngangen til 2013 bodde det 593 322 slike personer i Norge.

FN regner *alle* personer som er født i et annet land enn det de bor i som innvandrere (United Nations 2002).

Ifølge tabell 1 bodde det 663 870 utenlandsfødte personer i Norge i 2013 etter FNs definisjon, dvs. om lag 70 000 flere enn etter SSBs definisjon av innvandrere. Forskjellen utgjøres blant annet av personer født i utlandet av foreldre uten innvandrerbakgrunn.

På den annen side bruker ikke FN begrepet innvandrerbakgrunn og oppgir derfor ikke tall for personer født i et land av to innvandrerforeldre. FN og de fleste land har en nedre grense på ett års botid for å bli regnet med til landets befolkning, mens Norge har en grense på seks måneder.

Hovedalternativ – ut fra middels anslag

Hovedalternativet (se tekstboks om alternativene) innebærer middels anslag på framtidig fruktbarhet, levealder, innenlandsk flytting og innvandring ([Brunborg mfl. 2012](#)), se figur 1.

For innvandringen tar vi utgangspunkt i en økonomisk modell der innvandringen hovedsakelig bestemmes av den økonomiske utviklingen i Norge og andre land, da disse faktorene har vist seg å ha stor innflytelse på innvandringen til Norge (Brunborg og Cappelen 2010; [Tønnessen mfl. 2012](#)). Vi antar at forskjellene i inntekt per innbygger mellom Norge og resten av verden gradvis vil bli mindre, hovedsakelig fordi vi regner med at olje- og gassinntektene etter hvert vil avta. Da usikkerheten øker sterkt jo lenger fram i tid vi går, har vi holdt de økonomiske faktorene konstante etter 2040.

Selv om vi regner anslagene i hovedalternativet for å være de mest realistiske, er framtiden selvsagt usikker. Spesielt kan innvandringen bli en helt annen. Framskrivninger basert på andre plausible forutsetninger viser hvilke utviklingstrekk man også må være forberedt på.

Forskjellige framtidsalternativer

Figur 2 viser resultatene fra tre beregninger. I alternativet med høy innvandring (se tekstboks) antar vi at forholdet mellom inntektsnivået i Norge og andre land vil holde seg uendret på et høyt nivå, mens vi i lavalternativet antar at forskjellen mellom Norges og andre lands inntektsnivå vil synke, og at Norge etter hvert vil bli liggende på gjennomsnittet for andre rike land. De andre komponentene (blant annet fruktbarheten) holdes konstante på mellomnivået i denne sammenheng ([Tønnessen mfl. 2012](#)).

I figur 3 har vi lagt sammen tallene i figur 2 for hvert alternativ, slik at vi får andelen for innvandrere og deres norskfødte barn for høy, middels og lav innvandring. Figur 2 og 3 viser at i alle tre alternativer vil andel innvandrere øke en del, men så gå ned, også om deres norskfødte barn regnes med. Dette kommer av to forhold:

For det første har vi som nevnt antatt at innvandringen til Norge etter hvert vil gå ned fordi Norges økonomiske situasjon vil bli mindre gunstig sammenlignet med store deler av resten av verden.

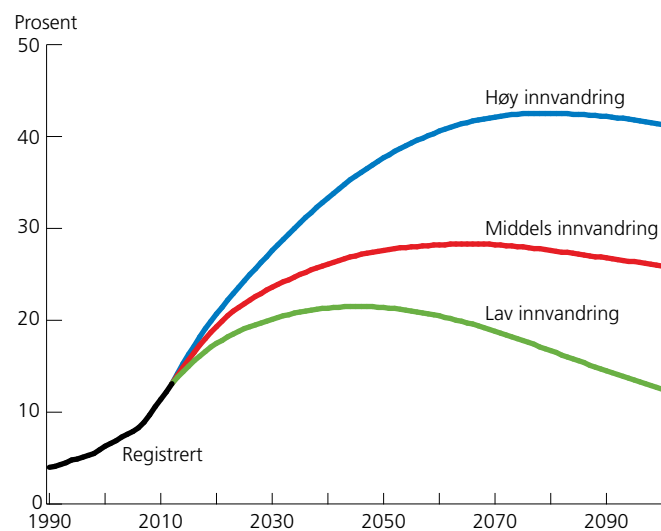
For det andre vil utvandringen vokse fordi det blir flere og flere innvandrere, og innvandrere har betydelig høyere utvandringstilbøyelighet enn resten av befolkningen. Dette medfører at nettoinnvandringen synker, etter noen år også i høyalternativet, og at andel innvandrere etter hvert vil gå ned. I høyalternativet kulminerer andelen på 30 prosent rundt 2070 og synker så til 28 prosent i 2100, som vist i figur 2.

Summen av innvandrere og deres barn født i Norge vil kulminere på 28 prosent rundt 2065 i hovedalternativet og på 42 prosent rundt 2080 i høyalternativet, som vist i figur 3. Heller ikke i alternativet med svært høy innvandring vil altså denne andelen komme opp i 50 prosent.

Personer med innvandrerbakgrunn – en sammensatt gruppe

Som nevnt i innledningen framskriver vi bare to undergrupper av befolkningen, innvandrere og deres barn født i Norge, i tillegg til den øvrige befolkningen. For noen formål kan det være nyttig å ha tall for både foreldre og barn, da barna som regel har samme bosted og levekår som foreldrene og påvirkes av deres atferd, i alle fall så lenge de er under 18 år. For eksempel flytter barn som regel sammen med foreldrene, både innenlands og til og fra landet. I befolkningsframskrivningene oppgir vi vanligvis tall for disse to gruppene hver for seg.

Figur 3. Andel av befolkningen som er innvandrere eller født i Norge med to innvandrerforeldre, registrert og framskrevet i tre alternativer for innvandring. Prosent

Kilde: Befolkningsstatistikk og befolkningsframskrivninger, Statistisk sentralbyrå.

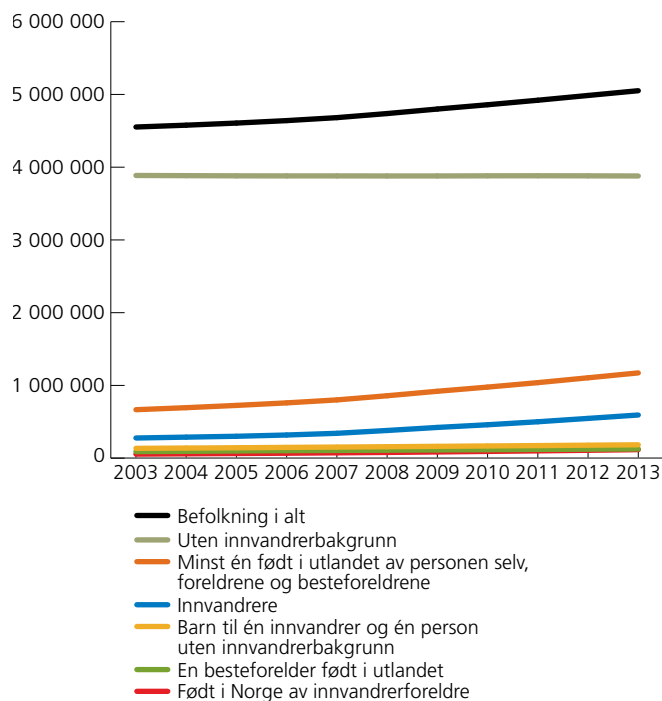

Tabell 1. Personer bosatt i Norge den 1.1.2013 etter eget, foreldrenes og besteforeldrenes fødeland

	Selv født i Norge			Selv født i utlandet			I alt
	Begge foreldre født i Norge	Én forelder født i Norge	Ingen foreldre født i Norge	Begge foreldre født i Norge	Én forelder født i Norge	Ingen foreldre født i Norge	
I alt	4 015 408	249 934	122 063	36 321	33 123	594 426	5 051 275
Alle fire besteforeldre født i Norge	3 879 086	26 946	235	33 478	696	11	3 940 452
Tre besteforeldre født i Norge	126 670	25 184	289	2 417	542	16	155 118
To besteforeldre født i Norge	8 766	183 637	2 056	416	29 149	432	224 456
Én besteforelder født i Norge	421	8 740	2 339	6	2 455	645	14 606
Ingen besteforeldre født i Norge	465	5 427	117 144	4	281	593 322	716 643

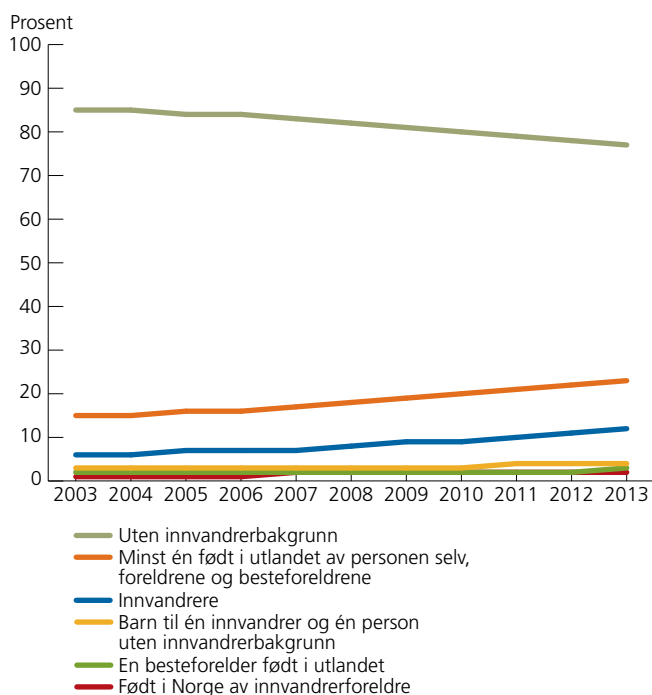
Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 4. Antall personer, etter innvandrerbakgrunn. 2003-2013

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 5. Andel personer, etter innvandrerbakgrunn. 2003-2013. Prosent

Kilde: Befolkningsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Men også andre grupper med innvandrerbakgrunn kan være av interesse. Hvis vi bruker opplysningene i SSBs befolkningsregister om fødelandet til alle personer bosatt i Norge, samt fødelandet til foreldrene og besteforeldrene, får vi i alt 30 mulige kombinasjoner, se tabell 1.

De to undergruppene vi framskriver, i tillegg til den samlede folkemengden, er uthevet i nederste linje. Ved inngangen til 2013 utgjorde disse to gruppene 710 000 personer til sammen. Det var 3,9 millioner personer som bare hadde norskfødte foreldre og besteforeldre (nest øverste venstre hjørne i tabellen). Dette betyr at det er en restgruppe på 460 000 personer som har noe innvandrerbakgrunn i og med at de har minst én utenlandsfødt forelder eller besteforelder. Dette gjelder blant annet 183 637 personer med én utenlandsfødt forelder, 465 barnebarn av innvandrere, og 5 427 personer født i Norge med én forelder som er innvandrer og én som er født i Norge av to innvandrerforeldre. Gruppen er altså svært sammensatt.

Personer uten innvandrerbakgrunn

Den største gruppa er den hvor verken personen selv eller noen av foreldrene eller besteforeldrene er født i utlandet (se nest øverste celle til venstre i tabell 1). Denne gruppa har vært tilnærmet uendret på litt under 3,9 millioner for de årene vi har tall for, dvs. 2003-2013 (se figur 4). Men som *andel* av den samlede folkemengden har den sunket fra 85 prosent i 2003 til 77 prosent i 2013 (se figur 5). Dette skyldes særlig den store innvandringen de siste årene, men også et økende antall fødsler der én av foreldrene er innvandrer og den andre ikke er det. Vi lager ikke noen egen framskrivning av denne undergruppa.

Det bor altså 1,2 millioner personer i Norge med én eller flere utenlandsfødte foreldre eller besteforeldre. Om mange av disse ville det være vanskelig å si at de ikke er norske, helnorske eller etnisk norske. Kjente eksempler på dette er Kongen (som er født i Norge og har to foreldre og fire besteforeldre som er født i utlandet) og Kronprinsen (som har to besteforeldre født i utlandet).

Stort mangfold i bakgrunnen

Den nest største gruppa i tabell 1 er innvandrere (593 322). Alle disse er per definisjon født i utlandet av to utenlandsfødte foreldre (og fire utenlandsfødte besteforeldre). Denne gruppa er likevel mangfoldig på andre måter:

For det første kommer innvandrerne fra mange forskjellige land. Omtrent en fjerdedel kommer fra Vest-Europa, litt under en fjerdedel fra østeuropeiske EU-land og litt over halvparten fra resten av verden. For det andre har de kommet til Norge av mange forskjellige grunner: Av de ikke-nordiske innvandrerne, kom i 2011 halvparten for å arbeide, en av ti søkte beskyttelse (flyktninger og asylsø-

kere), hver tiende kom for å studere, mens en tredjedel kom for å stifte familie eller å forenes med familiemedlemmer som allerede var her.

Den tredje største gruppa er personer som er født i Norge, og som har én forelder og to besteforeldre som også er født i Norge (183 637). Den omfatter blant annet barna til foreldre der en person bosatt i Norge uten innvandrerbakgrunn har funnet en ektefelle eller partner i utlandet. Av disse har i dag 2/3 en forelder fra Vest-Europa og Nord-Amerika (landgruppe 1, se tekstboks).

Deretter kommer personer med én besteforelder født i utlandet (183 637). Nesten alle disse besteforeldrene er født i Vest-Europa og Nord-Amerika – halvparten av dem i Norden. Dette skyldes tidligere tiders migrasjon, blant annet på grunn av krigen i 1940-45, danske gårdsarbeidere og hushjelper, osv.

På femteplass kommer den andre av de to gruppene vi framskriver og som får mye oppmerksomhet i mediene, norskfødte med to innvandrerforeldre (117 144). Her er det omvendt: Bare 9 prosent har foreldre fra Vest-Europa og Nord-Amerika. Majoriteten (over 80 prosent) har bakgrunn fra østeuropeiske EU-land (landgruppe 2).

Deretter er det et langt sprang ned til de neste gruppene. Den største av dem består av personer som er født i utlandet, men med begge foreldre og alle fire besteforeldre født i Norge (33 478). Denne gruppa omfatter barn adoptert fra utlandet, hvis juridiske foreldre og besteforeldre stort sett er født i Norge. Den omfatter også personer født mens foreldrene var midlertidig bosatt i utlandet, som misjonærer og forretningsfolk

Noen andre grupper er barn av én innvandrer og én norskfødt med to innvandrerforeldre og (5 427), og innvandreres barnebarn (465 personer). Gruppene er små, men har vokst kraftig de siste årene, fra henholdsvis 1 224 og 42 i 2003, og vil trolig fortsette å gjøre det framover.

Framskriver vi for få undergrupper av befolkningen?

Som nevnt framskriver vi bare to undergrupper av befolkningen med innvandrerbakgrunn, innvandrere og deres norskfødte barn. Det er i prinsippet mulig å framskrive alle gruppene i tabell 1, men flere grupper ville naturligvis komplisere arbeidet, og vi mangler ofte grunnlag for å framskrive deres atferd. Dessuten er mange av gruppene små, slik at observasjonsgrunnlaget blir tynt for å estimere de parametrene vi trenger (som fødsels- og utvandringssrater). Vi vet for eksempel lite om utvandringstilbøyeligheten eller fødselsraten til innvandrernes barnebarn.

For å framskrive en undergruppe må formålet være klart, og gruppene bør også skille seg vesentlig fra befolkningen for øvrig. Integreringsperspektivet kan være viktig. Dersom empiriske analyser viser at noen grupper henger etter i integreringen eller er av særlig interesse av andre grunner, kan det være grunn til å ha kunnskap om hvordan størrelsen av disse gruppene kan forventes å utvikle seg framover.

Et eksempel på analyse der framskrivningene av innvandrere og deres norskfødte barn for de tre landgruppene er brukt, er virkninger av innvandring på offentlige finanser ([Holmøy og Strøm 2012](#)).

Betegnelser og begreper

Innvandring

Enhver flytting til Norge med intensjon om å bo her i minst ½ år. Omfatter både personer født i andre land og personer født i Norge. Personer med gyldig oppholdstillatelse blir registrert i Det sentrale folkeregisteret og får tildelt personnummer, dersom de ikke har hatt det før.

Innvandrer

- Før 1994: Innvandrer ble definert som en person bosatt i Norge med utenlandsk statsborgerskap
- Fra 1994: Innvandrer ble redefinert som «person født i utlandet av to utenlandsfødte foreldre» og «innvandrerbefolkning» ble definert som «førstegenerasjonsinnvandrere og annengenerasjonsinnvandrere».
- Fra 2000: «Annengenerasjonsinnvandrere» ble erstattet av «personer født i Norge av to utenlandsfødte foreldre».
- Fra 2008: «Førstegenerasjonsinnvandrere» ble erstattet av «innvandrere». «Innvandrerbefolkning» ble erstattet av »innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre»

Innvandrerbakgrunn

SSB har ingen definisjon av dette begrepet. Det kan bety ulike ting i ulike sammenhenger, som drøftet i forbindelse med tabell 1.

Betegnelser om statistiske kategorier som er utgått i SSB

- Innvandrerbefolkning
- Etterkommere
- Første- og annengenerasjonsinnvandrere
- Vestlige og ikke-vestlige

Betegnelser som ikke er definert og brukt av SSB om statistiske kategorier av personer

- Nordmann
- Norsk (annet enn om statsborgerskap og språk)
- Helnorsk
- Etnisk norsk
- Fremmedkulturell
- Fjernkulturell
- Majoritetsbefolkning
- Minoritetsbefolkning

For en nærmere diskusjon av disse og andre begreper og betegnelser, se Østby ([2006a](#), [2006b](#)), [Dzamarija \(2008\)](#) og [Høydahl \(2008\)](#).

Selv om de fleste innvandrere blir mer integrert jo lenger de har bodd i landet, og barna deres blir mer integrert enn foreldrene, kan det være noen grupper det går langsommere for ([Henriksen, Østby og Ellingsen 2010](#)). De ulike gruppene er svært sammensatt med hensyn til landbakgrunn. Det kan derfor være mer fruktbart å gjøre framskrivningene for flere landgrupper enn å gjøre det for flere undergrupper av befolkningen. En mulighet er å dele den store restgruppa som vesentlig kommer fra ikke-europeiske land (landgruppe 3, se tekstboks) inn i verdensdeler eller i enkeltland.

For noen formål kan framskrivninger av persongrupper etter andre kjennetegn enn landbakgrunn være lærerikt. En slik egenskap er utdanning, som imidlertid forandrer seg over livsløpet og hvor sammenhengen mellom foreldrenes og barnas utdanning ikke er gitt.

En annen egenskap ved personer er religion, som har fått mye oppmerksomhet. SSB har ikke individdata om religiøs tilhørighet. Slike opplysninger blir samlet inn av Brønnøysundregistrene, der de etter kontroll og opptelling blir slettet. SSBs nåværende modellapparat er derfor ikke egnet til å framskrive befolkningens fordeling på trossamfunn.

Dersom man er villig til å gjøre forutsetninger om sammenhengen mellom religion i opprinnelseslandet og religionen til innvandrere og deres etterkommere i Norge, kan det gjøres anslag på den framtidige religiøse tilhørigheten for befolkningen. Dette er gjort for muslimer. Vi har anslått at andel muslimer i befolkning vil øke fra 2-4 prosent i 2010 til 6-11 prosent rundt 2050 (Brunborg og Østby 2011). Dette stemmer godt overens med framskrivninger fra det amerikanske forskningssenteret PEW (2011), som har beregnet en økning i muslimandelen fra 3 prosent i 2010 til 7 prosent i 2030.

Innvandrerflertall i Oslo?

SSB lager vanligvis ikke regionale framskrivninger av innvandrere og deres barn. Dette ble imidlertid gjort i 2011, basert på de framskrivningene som

ble publisert i juni 2011 ([Texmon 2012](#)). Resultatene fikk stor oppmerksomhet, særlig fordi de viste at i Oslo i 2040 ville rundt halvparten av befolkningen være innvandrere eller deres barn født i Norge (se første linje i tabell 2).

Disse tallene omfatter altså innvandrernes barn født i Norge. Holder vi dem utenfor, blir andelen 34 prosent i hovedalternativet (andre linje i tabellen). Tall for flere år framover har vi ikke, da de regionale befolkningsframskrivningene bare lages til 2040.

Tallet på over halvparten (56 prosent) gjelder bare i alternativet med høy innvandring og inkluderer altså norskfødte barn av to innvandrerforeldre. Det er høyst usikkert om

Tabell 2. Innvandrere og norskfødte barn i prosent av samlet folkemengde i Oslo i 2011 og 2040, framskrevet i tre alternativer

	Registrert 2011	Framskrevet 2040		
		Lav- alternativ LLML	Hoved- alternativ MMMM	Høy- alternativ HHMH
Innvandrere + norskfødte barn	28	40	47	56
Innvandrere	22	29	34	42
Innvandrerens norskfødte barn	7	12	13	15
Landgruppe 1 (Vest-Europa med mer)				
Innvandrere	5	4	5	5
Innvandrerens norskfødte barn	0	1	1	1
Landgruppe 2 (Østeuropeiske EU-land)				
Innvandrere	2	4	6	9
Innvandrerens norskfødte barn	0	1	1	2
Landgruppe 3 (Resten av verden)				
Innvandrere	14	20	23	28
Innvandrerens norskfødte barn	6	10	11	12

Kilde: Befolkningsstatistikk og befolkningsframskrivninger, Statistisk sentralbyrå.

innvandringen til Oslo vil fortsette å være like høy framover. For eksempel gikk den betydelig ned fra 2011 til 2012, med over 10 prosent. Merk også at høyalternativet her betyr at det er forutsatt høye verdier også for fruktbarhet og levealder og ikke bare for innvandringen, som i figur 2 og 3. For lavalternativet er det forutsatt lave verdier for fruktbarhet og levealder og ikke bare for innvandringen, se tekstboks om framskrivningsalternativene.

Tallene i de tre øverste linjene i tabellen omfatter personer med bakgrunn fra alle land, inkludert blant annet mange svensker og polakker. Deler vi opp befolkningen på landbakgrunn på samme måte som foran, kommer det fram interessante nyanser. Andelen for personer med bakgrunn fra landgruppe 3 er rundt en fjerdedel av befolkningen i hovedalternativet. Innvandrere fra de to andre landgruppene utgjorde henholdsvis 2 og 5 prosent i 2011.

Den regionale innvandrersframskrivningen viser at innvandrere fra landgruppe 3 vil fortsette å være den største innvandrergruppa i Oslo. Andelen vil vokse fra 14 prosent i 2011 til mellom 20 og 28 prosent i 2040. Dette er om lag dobbelt så høyt som for hele landet, der andelen er 6 prosent i 2011 og mellom 9 og 13 prosent i 2040.

Neppe halvparten av befolkningen

Antall innvandrere i Norge har vokst betydelig de siste årene og vil trolig fortsette å gjøre det framover. Andelen vil imidlertid ikke komme opp i halvparten av befolkningen i dette århundret i følge SSBs befolkningsframskrivninger. Dette gjelder også om vi tar med innvandreres barn født i Norge.

Tallene for Oslo blir av og til brukt i innvandringsdebatten om hvordan utviklingen vil bli i hele Norge. Det gir et helt galt bilde. Oslo er forskjellig fra resten av landet ved at andel innvandrere er betydelig høyere, både nå og framover, spesielt av ikke-europeiske innvandrere. Men selv ikke for Oslo vil andel innvandrere komme i nærheten av halvparten av befolkningen de nærmeste 30 år, men den vil nærme seg halvparten av befolkningen dersom også innvandrernes barn født i Norge regnes med.

Det er mulig å framskrive flere undergrupper av befolkningen enn det SSB gjør, men det er teknisk mer komplisert og datagrunnlaget er svakere. I tillegg til framskrivninger av undergrupper definert ut fra personenes landbakgrunn kan det også være av interesse å framskrive hvor mange det er som har andre egenskaper som vurderes som viktige for integrering og levekår med mer. Religion kan være en slik egenskap, men SSB har ikke datagrunnlag for å kunne gjøre dette.

Vi har også vist at personer med innvandrerbakgrunn er en svært sammensatt gruppe når det gjelder fødeland, grunn for å flytte til Norge, oppvekstfamilie med mer. Vi må derfor være forsiktige med å generalisere når vi omtaler innvandrere og andre grupper med innvandrerbakgrunn.

Referanser

- Brunborg, H. og Å. Cappelen (2010): Forecasting migration flows to and from Norway using an econometric model. Work Session on Demographic Projections, 28-30 April 2010. Eurostat methodological Working papers. (<http://www.uncece.org/stats/documents/2010.04.projections.htm>)
- Brunborg, H. og I. Texmon (2006): Hvor stor blir innvandrerbefolkningen framover? *Samfunnsspeilet* 4, 2006: 6-16, Statistisk sentralbyrå. (<http://www.ssb.no/ssp/utg/200604/ssp.pdf>)
- Brunborg, H. og I. Texmon (2011): Befolkningsframskrivning 2011-2100: Modell og forutsetninger, *Økonomiske analyser* 4, 2011: 33-45, Statistisk sentralbyrå. (<http://www.ssb.no/emner/08/05/10/oa/201104/brunborg1.pdf>)
- Brunborg, H. og I. Texmon og M. Tønnessen (2012): Befolkningsframskrivninger 2012-2100: Resultater, *Økonomiske analyser* 4, 2012: 53-58, Statistisk sentralbyrå. (<http://www.ssb.no/emner/08/05/10/oa/201204/brunborg3.pdf>)
- Brunborg, H. og L. Østby (2011): Antall muslimer i Norge. *Dag og Tid* 16.12.2011.
- CBS (2013): Prognose bevolking; geslacht, leeftijd, herkomst en generatie, 2013-2060 Centraal Bureau voor de Statistiek (<http://www.cbs.nl/>)
- Danmarks statistik (2013): Befolkningsframskrivning for Danmark. (<http://www.dst.dk/da/Statistik/dokumentation/kvalitetsdeklarationer/befolkningsframskrivning-for-danmark.aspx>)
- Dzamarija, M. T. (2008): Definisjoner og betegnelser i innvandrertatistikken: Hva skal «innvandreren» hete? *Samfunnsspeilet* 4, 2008: 62-65, Statistisk sentralbyrå. (<http://www.ssb.no/a/samfunnsspeilet/utg/200804/ssp.pdf>)
- Henriksen, K., L. Østby og D. Ellingsen (red) (2010): *Innvandring og innvandrere 2010*, Statistiske analyser 119, Statistisk sentralbyrå. (<http://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/sa119/sa119.pdf>)
- Holmøy, E. og B. Strøm (2012): *Makroøkonomi og offentlige finanser i ulike scenarier for innvandring*, Rapport 15/2012, Statistisk sentralbyrå. (http://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/rapp_201215/rapp_201215.pdf)
- Høydahl, Even (2008): Innvandrerbegreper i statistikken: Vestlig og ikke-vestlig – ord som ble for store og gikk ut på dato, *Samfunnsspeilet* 4, 2008: 66-69, Statistisk sentralbyrå. (<http://www.ssb.no/a/samfunnsspeilet/utg/200804/ssp.pdf>)
- PEW (2011): The Future of the Global Muslim Population: Projections for 2010-2030. PEW Research Center, Washington.
- SCB (2012): Sveriges framtida befolkning 2012-2060. Demografiska rapporter 2012:2 Statistiska centralbyrå. (http://www.scb.se/Pages/PublishingCalendarViewInfo_259923.aspx?PublObjId=19262)
- SSB (2012): Rask utvikling mot 6 millioner innbyggere. Publisering 20.6.2012, Statistisk sentralbyrå (<http://www.ssb.no/folkfram/>)
- Texmon, I. (2012): Regional framskrivning av antall innvandrere 2011-2040. Modellen REGINN, forutsetninger og resultater. *Rapporter 11/2012*, Statistisk sentralbyrå
- Texmon, I. og H. Brunborg (2013): *Vekst og sammensetning av befolkningen ved ulike forutsetninger om innvandring*, *Rapporter 23/2013*, Statistisk sentralbyrå.
- Tønnessen, M., H. Brunborg, Å. Cappelen, T. Skjerpen og I. Texmon (2012): Inn- og utvandring, *Økonomiske analyser* 4, 2012: 41-52, Statistisk sentralbyrå. (<http://www.ssb.no/emner/08/05/10/oa/201204/brunborg2.pdf>)
- United Nations (2002): International Migration Report 2002. ST/ESA/SER.A/220. Department of Economic and Social Affairs. Population Division. (<http://www.un.org/esa/population/publications/ittmig2002/2002ITTMIGTEXT22-11.pdf>)
- Østby, L. (2006a): Innvandrerne i det norske samfunnet, *Samfunnsspeilet* 4, 2006: 2-5, Statistisk sentralbyrå. (<http://www.ssb.no/ssp/utg/200604/ssp.pdf>)
- Østby, L. (2006b): Hvor stor innvandrerbefolkning har egentlig Norge? *Samfunnsspeilet* 4, 2006: 52-60, Statistisk sentralbyrå. (<http://www.ssb.no/ssp/utg/200604/ssp.pdf>)